

Dosarul nr. 2ra-1795/22
2-21080375-01-2ra-21122022

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Central (jud. G. Mîțu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

ÎNCHEIERE

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Nichifor Sacovschi, reprezentat de avocatul Diomid Gherman,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Doina Sacovschi împotriva lui Nichifor Sacovschi cu privire la încasarea cheltuielilor de înmormântare, împotriva deciziei din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Nichifor Sacovschi și a fost menținută hotărârea din 25 octombrie 2021 a Judecătoriei Soroca, sediul Central,

constată:

La data de 28 mai 2021, Doina Sacovschi a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nichifor Sacovschi cu privire la încasarea cheltuielilor de înmormântare.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de XXXXX a decedat soțul său Vasili Sacovschi, care a fost înmormântat la cimitirul din s. XXXXX, r-nul XXXXX, conform tradițiilor naționale.

A susținut că în urma decesului, a suportat cheltuieli funerare, care au constituit suma de 45 197 de lei.

A menționat că, după decesul lui Vasili Sacovschi a fost deschisă succesiunea asupra averii succesorală. Pârâtul a fost înregistrat în calitate de moștenitor legal asupra averii succesorală rămasă în urma decesului lui Vasili Sacovschi.

A afirmat că, la data de 15 februarie 2021 a fost eliberat certificat de moștenitor nr. 1-295, prin care pârâtul a fost recunoscut în calitate de moștenitor legal la $\frac{1}{4}$ cota-parte din averea succesorală. Deoarece pârâtul este moștenitor legal la $\frac{1}{4}$ cota-parte din

averea succesorală și pretinde la averea succesorală, pârâtul poartă obligațiunea de a achita cheltuielile de înmormântare proporțional cotei-părți din averea succesorală pe care o deține și anume $\frac{1}{4}$ cota-parte din 45 197,50 de lei, ce constituie 11 299,35 de lei.

Prin somația din 09 martie 2021 reclamanta i-a propus pârâtului de a soluționa în mod pașnic litigiul apărut între ei, prin achitarea în mod benevol a $\frac{1}{4}$ cotă-parte din cheltuielile de înmormântare în sumă de 11 299,35 de lei în termen de 10 zile calendaristice de la data recepționării somației.

În termenul stabilit pârâtul nu a achitat suma solicitată pentru compensarea cotei-părți din cheltuielile de înmormântare, nu a expediat răspuns la somație în care să expună opinia privind soluționarea litigiului. Deoarece, pârâtul pretinde la $\frac{1}{4}$ cotă - parte din averea succesorală, el urmează să achite $\frac{1}{2}$ cotă-parte din cheltuielile suportate, ce constituie 7 026, 50 de lei.

A solicitat Doina Sacovschi încasarea sumei de 11 299,35 de lei în contul compensării cheltuielilor de înmormântare.

Prin hotărârea din 25 octombrie 2021 a Judecătorei Soroca, sediul Central a fost admisă acțiunea și s-a încasat de la Nichifor Sacovschi în beneficiul Doinei Sacovschi suma de 11 299,35 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de înmormântare. S-a încasat de la Nichifor Sacovschi în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 388,98 de lei.

La data de 24 noiembrie 2021 Nichifor Sacovschi, reprezentat de avocatul Diomid Gherman, a declarat apel nemotivat, iar la data de 23 februarie 2022 a declarat apel motivat împotriva hotărârii din 25 octombrie 2021 a Judecătorei Soroca, sediul Central, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii cu dispunerea micșorării cheltuielilor pentru înmormântare până la suma de 3 258 de lei.

Prin decizia din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Nichifor Sacovschi și a fost menținută hotărârea din 25 octombrie 2021 a Judecătorei Soroca, sediul Central.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Bălți a reținut că prima instanță corect a concluzionat că Nichifor Sacovschi urmează să suporte, potrivit cotei-părți, revenită ultimului în baza certificatului de moștenitor nr. 1292 din 15 februarie 2021, cheltuieli de înmormântare a defunctului Vasili Sacovschi, celui care a lăsat moștenirea $\frac{1}{4}$ cotă-parte din suma totală de 45 197 de lei, ce constituie - 11 299,35 de lei.

La data de 28 noiembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Nichifor Sacovschi, reprezentat de avocatul Diomid Gherman, a declarat recurs împotriva deciziei din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă parțial, cu încasarea cheltuielilor de înmormântare în sumă de 3 258 de lei.

În motivarea recursului s-a invocat că probele prezentate de către reclamantă nu pot fi puse la baza hotărârii, astfel a fost prezentată o „Lămurire” dată de Larisa Sevaca, potrivit căreia de la aceasta au fost comercializate bunuri materiale în sumă de 10 146,50 de lei.

A considerat această „Lămurire” că nu poate fi recunoscută ca probă, deoarece nu este document confirmativ legal ce ar putea servi dovadă, la acest înscris urma să fie anexat și un bon de plată cu cod fiscal.

La fel, de către Doina Sacovschi a fost prezentat și un înscris de la directorul ÎI „Hiperion” Tudor Balan, unde după cum susține intimata la 27 august 2020 la cafeneaua „Dana” care aparține ÎI „Hiperion” a fost comandată și petrecută masă de pomenire pentru 100 de persoane, fiind achitată suma de 12 000 de lei. Apoi, la 04 octombrie 2020 a mai fost comandată o masă de pomenire pentru 65 de persoane pentru care a achitat suma de 7 800 de lei, apoi la 25 februarie 2021 a mai comandat o masă de pomenire cu 80 persoane achitând suma de 9 600 de lei.

Recurentul a susținut că la prima masă de pomenire din 27 august 2020 a avut loc în cafeneaua „Dana” însă nu cu 100 persoane, dar maxim 30 – 40 persoane. Când privește alte două mese de pomenire petrecute la aceiași cafenea, recurentul a susținut că nu au avut loc în acest local, dar la Doina Sacovschi acasă cu maxim 10-12 persoane.

Iar, înscrisul prezentat de directorul ÎI „Hiperion” prin care se confirmă că pentru cele trei mese de pomenire a fost achitată suma de 29 400 de lei, nu corespunde realității. Recurentul a considerat că acest înscris de la directorul ÎI „Hiperion” nu poate fi recunoscut ca probă, nu este un document confirmativ legal ce ar putea servi ca dovadă, la el nu a fost anexat nici un bon de plată cu cod fiscal.

A susținut că analizând documentele prezentate de către reclamantă pot servi drept probe chitanța nr. 132 din 26 august 2020 în sumă de 4 800 de lei și chitanța nr. 35 din 27 august 2020 în sumă de 850 de lei.

În consecință recurentul este de acord să achite intimei suma în mărime de 3 258 de lei, potrivit art. 2419 din Cod civil, deoarece el este moștenitor legal după decesul feciorului său cu $\frac{1}{4}$ cotă-parte din suma pentru pomeni în mărime de 10 1477,50 de lei, din suma pentru masa de pomenire în mărime de 12 000 de lei, din suma pentru serviciile funerare în mărime de 4 800 de lei și din suma pentru înmormântare în mărime de 850 de lei, însă nu suma solicitată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 18 octombrie 2022.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată prin intermediul oficiului poștal în adresa recurentului Nichifor Sacovschi la data de 02 decembrie 2022 și a fost recepționată la 13 decembrie 2022, iar reprezentantului său, avocatul Diomid Gherman la adresa electronică la data de 01 decembrie 2022 (f.d. 91, 94, 90).

Astfel, recursul, declarat la 28 noiembrie 2022, este în termen.

La 21 decembrie 2022, copia recursului a fost expediată în adresa intimei Doina Sacovschi, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 106).

Referință nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Nichifor Sacovschi, reprezentat de avocatul Diomid Gherman, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedeolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Nichifor Sacovschi, reprezentat de avocatul Diomid Gherman, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Nichifor Sacovschi, reprezentat de avocatul Diomid Gherman, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Nichifor Sacovschi, reprezentat de avocatul Diomid Gherman, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic